

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

IX. Peccata Mortalia circa Medicinam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

Ministros idoneos, ac fideles non assignaui, graui quidem incommodo aut regalium prouentuum, aut agricolarum, vel eorum, à quibus exiguntur: ob assignationem horumce ministrorum mercedem accipi, ipsis pauperes expilaturis, ut pretium datum pro munere recipere valeant: ab Ecclesiasticis exegi, haud seruata eorum immunitate.

S. 5.
Propositi
Portus
ficcii.

33. De Portus sic Propositi aduici. Mercium pretium celauit, ut cariores haberentur, accipiens quidem ab asportante pretium ^{silenti} larrocinij: vilipendi merces iniuste, ut minori pretio haberentur; aut cariores ostendi contra iustam estimationem: in alia Regna prohibita asportari permisi, aut ad Regnum hoc transmitti, quod legibus grauibus inhihetur *torres.*

CAPVT IX.

De Peccatis mortalibus circa Medicinam.

S. 1.
Medici
praxis.

34. **Q**uando Medicus mortaliter peccat? Sine sufficientia graues tentauit curare ægitudines: non procedente studio, examine non adhibito, in graue discrimen ægrotantem induxi: oblata grauis insolitæ ægitudinis occasione, haud speciali studio operam impendi: priusquam mihi viderer ægitudinem dignouisse, temerè remedia periculosa adhibui: agnito ægroti periculo, aut non adhibui necessariam curationem, aut non adfui ægrotanti opportunè, aut non permisi alium Medicum adhiberi, seu auaritia, seu iactantia, seu inimicitia: alios Medicos vituperio affeci, ut eorum famam obnubilarem: agnoscens ægroti periculum opportuno tempore non admonui, ut spirituali ille curationi operam impenderet: curationem prolongari procurauit, ut quæstus accresceret: medicamina ignota temerè adhibui, vitæ diu crimine manifesto: ægroti suasi, malum aliquod intrinsecè exercere, ad ægitudinem propulsandam: aliquod medicamen dictaui, ad non generandum, & ad fortum seu interficiendum, seu loco mouendum ante & post animationem: ut pharmacopolam mihi conciliarem, curauit nimium pharmacorum infumi; pharmaca inutilia non reieci, aut pharmacopolium iniufens publica auctoritate, iniuste peregi ministerium: plures ægrotos curandos suscepi, quam poteram, cum adesset alius Medicus, qui succurreret, graui inde oborta ægri incommoditate: facile sine necessitate edendi carnes

Examen III. De Peccatis Mortalib. cunctis. 313

carnes, aut non ieiunandi veniam dedi, mea culpabili incuria decessit ægrotus: ægrotantem pauperem præcipuè in periculo constitutum contempsi: ex odio aut vindicta ægro debita medicamina non adhibui: immaturè ab ægro vno discessi, vt alterum curandum susceperem, priori constituto in eo periculo, vt aut diem suum obiret, aut diu infirmitas proferretur: ob curationem exegi mercedem immoderatam speciatim à paupere: defendendæ, ac confirmandæ opinionis causa, audiens opportunius alterius Medici consilium, à propria sententia non cecidi, oborta inde magna ægroti incommoditate: è contra facile me aliorum opinioni accommodaui, quam minimè securam in praxi cognoscebam: falsò iuravi vulnus aliquod non esse lethale, vnde læso graue redundauit incommodum: iurata statuta Medicorum violauit, aut obseruanda non agnouit: curaturus fœminas ipse animo ægrotati: corruptas mulierculas prostitui permisi, graui iuuentutis læsione toties.

35. *Gravia pharmacopola delicta recense.* Inscius & non examinatus munus exercui: sine arte medicamina condiui: melle in potionibus pro saccharo vsus sum: vnum medicamentum pro alio contra Medici præscriptum, aut ex opinione, aut ex penuria cum damni grauis periculo adhibui: medicamina ad non generandum, aut ad vtero mouendum dedi: ignoto venena cum periculo grauis inferendi porrexi: pharmaca damnificata, aut inutilia vendidi: pondere aut mensura ementi graue intuli nocumentum: Medicum alexi, vt medicamina pretio immoderato taxaret vltra iustum valorem: aquam naturalem pro medico herbarum aut florum succo ægrotantis incommodo, pretij iniquitate reddidi: aliter infirmos seduxi graui iniuria redundante: pecuniam alteri commodauit ex pacto ad meum pharmacopolium accedendi: grauius festos dies sine necessitate violauit toties.

§. 2.
Pharmacopola.

36. *Chirurgi graua crimina aperias.* Sine scientia, aut practica, aut examine vulneribus curandis dedi operam, graui erroris periculo: Medicum ego, quando necessariò erat ille consulendus, præcipuè si vulneris grauitas exigeret, meo piaculo, seu lucri prætextu curationem prolongari effeci: me immodestum grauius circa fœminarum curationem exhibui toties.

§. 3.
Chirurgi.

37. *Quid de Tonforibus?* Fœminæ venam abortus cau' a scidi: sanguinem emitti feci, sine Medici, aut Chirurgi consensu, non exigente angina, aut dolore lateris effranato, aut

§. 4.
Tonforis.

314 *Moralis Theologia Tract. II. Peccata,*
aut alio casu repentino presentaneam sanguinis emissionem
requirere: me immodestum ostendi, dum foeminis reme-
dia adhiberem, unde graviter laesi castitatem: Chirurghi manus
ausus sum exercere nec examinatus, imò ignorans, haud ma-
gna necessitate: pupillum arti ediscendae deputatum precio
exhibito, non edocui, potius aliis ministeriis tanquam mer-
ce famulos addixi contra artificum usum: aliam, quam impera-
tus sum, venam scidi, dum graviter obesse curationi scirem,
aut timerem: publicè diebus festis aperto ostio, & non oc-
cultè, ex necessitate aut usu, barbam rasi, aut aliud servile
praestiti, seu geri imperavi *toties.*

CAPVT X.

De Peccatis Militia.

§. 1. 38. *D*ucis *praxis.* *Vois crimina grauiarecense.* Militum mortuorum,
aut fugitiuorum stipendium mihi applicui: pro
mercede effeci, vt milites vno in populo non diuersarentur,
onere illo alteri iniuste imposito: duplicatum, triplicatum-
que hospitium vni militi adscripsi; vt ille vna domo receptus
reliqua hospitia pretio redimeret, quod ab ipsis recederet:
iniuste ciuitatem, seu populum quemlibet militibus dedi-
spoliandum: furta, aliasve militum iniustas actiones dissi-
mulau: plusquam duos famulos habui; qui regali mercede
degerent: Chirurghi, cum non adesset, aut Capellani absentis
stipendia accepi *toties.*

§. 2. 39. *Militia.* *Quid de militum delictis?* Dans nomen signo, vt mer-
cedem quotidie acciperem, accedente pugnandi occasione,
fugi: hospitantibus iniuram intuli, eos expilando, coniu-
gem aut filias ad turpia alliciendo, aut exigendo: a blasphem-
ia graui, & periurio non abstinui: a ludis prohibitis non
recessi: permisos peruersè exercui, graui sociorum iniuria:
duplicem hospitio domum accepi, vt iniquo quaestui darem
operam: bello iniusto operam nauau: mecum veritus non
sum asportare meretrices *toties.*